

ESTERA

DEKLE, KI ZAUPA

»Navodila« za uporabo:

Pred teboj je 7-dnevno razmišljanje ob Esterini knjigi. Sledi zgodbi, kakšna je zapisana v Svetem pismu, zato se v določenih podrobnostih razlikuje od oratorijske igre (na to je dobro pomisliti pri pripravi katehez).

Vsak dan (oziroma vsak del) je sestavljen preprosto, iz treh osnovnih sestavin: odlomka iz Svetega pisma, razlage/razmišljanja in vprašanj.

Ko sem se tega lotila, sem hotela preprosto povzeti vsebino zgodbe, jo prestaviti v bolj sodoben jezik, da bi se animatorji lažje pripravili na kateheze za letošnjo oratorij. Sveti Duh pa je imel drugačen načrt: naslednje strani lahko uporabiš tudi kot vodilo v molitvi ob branju Estere, lahko se ob vprašanjih zazreš vase.

Moj predlog je takšen:

- Najprej preberi odlomek, ki je predviden (vrstice so napisane na vrhu strani za vsak dan). Potem ga preberi **še enkrat**, označi si pomembne podatke, vrstice, ki te nagovorijo, karkoli se ti zdi pomembno.
- Potem preberi razmišljanje, ki sledi. Ob pisanju sem se skušala čim bolj vživeti v glavne osebe v zgodbi, zato se mogoče s čim ne boš strinjal. To je čisto v redu 😊.
- Če le lahko, ob koncu razmišljanja **še enkrat** preberi odlomek. Z vsemi novimi informacijami v mislih ga boš razumel čisto na novo.
- Čisto na koncu so vprašanja za premislek in poglobitev.

Seveda pa se tega srečanja z Estero lahko lotiš tudi na čisto drugačen način; tak, ki je blizu tebi.

Molim zate, da se te bo Gospod po teh straneh dotaknil, da te bo nagovoril skozi čudovit zgled kraljice Estere – dekleta, ki zaupa. Srečno! 😊

Ana

1. DAN

+ odlomek: **Est 1,1–2,4**

+ kralj **Ahasver** je ena od ključnih figur te zgodbe.

- je vladar največjega kraljestva na svetu v tistem času! Vlada nad 127 pokrajinami, kar je ogromno.
- njegova prestolnica so bile **Suze**, mesto neizmernega razkošja. Sveto pismo nam v prvem poglavju opisuje to bogastvo, da bi lahko vsaj zaslutili, v kakšen svet je vstopila Estera.

+ Perzijsko kraljestvo je ljudstvom pod svojo oblastjo puščalo relativno svobodo. Lahko so govorili svoje jezike, ohranili svojo vero in običaje. Važno je bilo, da so vladarju plačevali davke in ohranjali mir v svoji deželi.

+ Ahasver na začetku zgodbe priredi velikansko gostijo (traja 180 dni!). Na njej se zbere vsa smetana Perzije: vojaški poveljniki, plemstvo, upravniki pokrajin.

- kralj na gostiji razkazuje svoje bogastvo in moč vsem svojim podrejenim. Želi se pokazati kot vsemogočni vladar, zato bo upiranje Vašti zanj še toliko bolj sramotno.

+ kraljica **Vašti** ni hotela priti pred kralja in vse zbrano množico moških, ko jo je on (že pijan) poklical, da bi se postavljala z lepoto svoje žene.

- mislim, da Vašti tega ni storila iz kljubovanja, ampak se je hotela zaščititi pred sramoto. Moški in ženske niso imeli skupne gostije, torej so bili na kraljevi gostiji le moške. Vašti je morda povabilo doživela kot neprimerno; dejanje, ki bi jo kot žensko ponižalo in popredmetilo. (še enkrat preberi vrstice o njej s tem v mislih)

+ upiranje kralju je bilo popolnoma **nesprejemljivo**. To dejstvo si je dobro zapomniti, ker bo postalo še bolj pomembno kasneje.

- hkrati opazimo še eno pomembno podrobnost: popolnoma nesprejemljivo je bilo tudi dejstvo, da se žena upre možu oziroma da naredi karkoli, kar je v nasprotju z njegovimi željami. Tudi to si je dobro zapomniti!
- Ahasver zato kraljico Vašti odslovi, odvzame ji dostojanstvo kraljice.

+ v kraljestvu se začne iskanje vseh lepih mladih devic, da si bo kralj izmed njih lahko izbral novo ženo.

VPRAŠANJA

Sem se že znašel/la v situaciji, kjer sem se počutil/a kot Vašti? Kakšen je bil moj odziv?

Si upam stati za svojimi prepričanji, se upreti sistemu, tudi če je cena za to visoka?

2. DAN

+ odlomek: **Est 2,5-18**

+ tu se začne tisti del zgodbe, ki nas zares zanima: prvič srečamo Mordohaja in Estero.

- **Mordohaj** je jud, ki živi v Suzah. Judje so bili le en od mnogih narodov, podrejenih Perzijskemu kraljestvu.
- Iz kratkega Mordohajevega rodovnika izvemo, da pripada četrti generaciji izgnancev (če se ne spomniš Nebukadnezarja in babilonskega izgnanstva, vsaj preleti **2 Kr 24 in 25**). To pomeni, da nikoli ni živel v Jeruzalemu, nikoli ni zares poznal svobode. Vendar je judom uspelo ohraniti vero, kljub vsej težki zgodovini so se dojemali kot božje ljudstvo. Kakšno zaupanje!
- **Ester**a je Mordohajeva rejenka. Je hči njegovega strica, torej njegova sestrična, vendar jo ima on za svojo hčer. Estera je sirota, brez vsega, le Mordohaj skrbi zanjo.

+ prva stvar, ki jo izvemo o Esteri, je to, da je bila lepe postave in lepa na pogled. Glavna značilnost, po kateri je bila znana, je bila njena telesna lepota.

+ ko je kralj ukazal po vsem kraljestvu poiskati lepa dekleta, so izbrali tudi Estero.

- Sledilo je **eno leto** (dolgo obdobje!) lepotičenja, negovanja kože in las, lepšanja, učenja dvornega protokola, nedvomno tudi poučevanja za tisto eno odločilno srečanje s kraljem.
- Ne morem si niti zamisliti, kakšen pritisk je biti ena od tisočih lepotic, ki se vse potegujejo za isto nagrado – krono. Vse njihovo okolje jih je spodbujalo k tekmovalnosti, k temu, naj vsak dan postajajo še lepše – na zunaj. Najpomembnejša stvar v življenju vseh teh deklet je postala lepota telesa, vse drugo je izgubilo svoj pomen. Gotovo je bilo to psihično izjemno težko obdobje. Tekmovalnost, zavist, nevoščljivost, sovraštvo, strah so preplavljali hodnike palače. Od tega je bila odvisna vsa njihova prihodnost.

+ po enem letu se je vsako dekle srečalo s kraljem. Sveto pismo take dogodke vedno opiše zelo nežno, vendar je precej očitno, kakšen je bil »preizkus«. Vsako dekle je noč preživel pri kralju. Podarila je svoje telo, pa ne iz ljubezni, ampak v svojem edinem poskusu tekmovanja za kraljevo naklonjenost.

- Vsaka od teh deklet je kasneje postala stranska žena ali priležnica. Popolnoma nepomembna, razen tega, da je prebivala na dvoru. Če je hotela spet priti pred kralja, jo je moral on poimensko poklicati k sebi.
- Kako hudo je to moralo biti za vsa dekleta! Njihova vrednost bo ocenjena izključno skozi njihov izgled, njihovo privlačnost in noč s kraljem. Zato so se vse trudile narediti vtis. Lahko so dobile vse, kar koli so si zaželele, da bi se polepšale – in skoraj vse so se res potrudile.

+ **Estera** je ravnala drugače. Čeprav gotovo ni razumela tega dela Božjega načrta, čeprav se ji je zdelo, da je ostala brez vsega (bila je sirota, brez družine, odtrgana od edinega človeka, ki je kadarkoli skrbel zanjo; in zdaj je ostala še brez svobodne prihodnosti, brez vsakih sanj, ki jih je prej sanjala; brez takega spoštovanja in dostojanstva, kot bi si ga zaslužila, ocenjena le po svojem telesu); kljub vsemu temu **ni obupala**.

- Estera nikoli ni nehala zaupati Gospodu! In ko je prišla na vrsto, ni zahtevala nobenih dodatnih lepotil, nobene stvari razen tistih, ki so bile predpisane.
- Ostala je ponižna, skromna in polna zaupanja. Kako naj bi sama, s svojo lepoto in očarljivostjo premagala vse ostale lepotice iz tega velikanskega kraljestva?? Ni si delala utvar, želela je biti to, kar je; takšna, kot jo je Gospod ustvaril. H kralju je šla polna zaupanja, da se bo zgodilo tisto, kar Gospod želi, čeprav ona tega še ni razumela.

+ in zgodil se je čudež, skoraj. Kralj jo je vzljubil in izbral izmed vseh deklet (mislim si, da mu je bila vseč tudi njena neizumetničenost in skromnost ☺).

+ Estera, preprosto judovsko dekle, sirota, dekle brez prihodnosti, je postala **kraljica** največjega kraljestva na zemlji. Kako naj to ne bi bil čudež?

VPRAŠANJA

Kdaj se počutim kot vsa tista dekleta? Ne videno, ne dovolj cenjeno?

V čem sem jaz sirota kot Estera?

Kako se odzovem na take situacije? Zmorem zaupati?

V naši družbi ima zunanji izgled (pa tudi vtis, ki ga dajemo v družbi) izjemen pomen. Koliko mi to pomeni? Kaj pa moje srce? Koliko časa posvetim svojim oblačilom, lasem...; koliko časa pa molitvi in skrbi za svojo dušo?

Je Gospod v mojem življenju že obrnil vsa moja pričakovanja na glavo, kot se je zgodilo Esteri? Me je iz sirote povzdignil v kraljico?

Če imam tako izkušnjo, ali sem o njen pripravljeno pričevati? Zakaj (ne)?

Estera je kot kraljica postala velik vzor vsem ženskam – odločila se je biti vzor ponižnosti in skromnosti. Tudi jaz (kot animator, v družbi ...) sem vzor. Komu? Vzor česa sem?

3. DAN

+ odlomek: **Est 2,19–3,15**

+ današnji odlomek zgodbe se začne z dejstvom, da Estera nikomur ni smela povedati, da je **judinja**.

- Kaj je to pomenilo? Molila je lahko le še na skrivaj, ni več imela skupnosti, ki bi jo spremljala in ji pomagala ostajati na poti h Gospodu. Bila je sama. Več let nikomur ni govorila o svojem hrepenenju. Lahko bi popolnoma prenehala verovati – ampak ona je zaupala naprej.

+ Estera je v tej odločitvi sledila naročilu Mordohaja. Verjela je, da ji on želi samo dobro, ne glede na vse, zato je sledila njegovi besedi kot takrat, ko je bila še njegova rejenka.

- Predstavljam si, da je bil odhod v palačo za Estero šok, rana. Morda se je počutila zapuščeno od Mordohaja, prevarano, ker je dovolil, da jo odpeljejo in ji tako spremenijo življenje. Lahko bi mu zamerila, lahko bi se začela zanašati samo nase in na svoje odločitve ...
- Ona tega ni storila. Bil ji je kakor oče, zato je ohranila zaupanje vanj in ga še naprej ubogala. Perzijska kraljica je ubogala navodila svojega judovskega rednika! Pa čeprav navodilo zanjo ni imelo smisla. Zakaj naj bi skrivala svojo narodnost? Izkazalo se bo, da je bila Mordohajeva odločitev zelo modra.

+ ko je Mordohaj izvedel za **zaroto** proti kralju, je Esteri povedal o njej in kralj je bil rešen. Estera je dobila potrdilo, da dela prav, ko zaupa Mordohaju, hkrati pa si je pridobila kraljevo zaupanje in hvaležnost.

+ še ena pomembna oseba se predstavi: **Haman**. Pridobil si je visoko dostojanstvo in pravico, da se mu vsak, ki sreča, priklanja. V nasprotju z Estero pa mu je čast takoj stopila v glavo.

- Mordohaj se mu ni priklanjal. Judje niso želeli častiti navadnih ljudi na enak način, kot se časti le Gospoda. **Božja pravila** so bila zanj pomembnejša od človeških! (je ob branju tega še kdo pomislil na Antigono? 😊)
- Hamanu to ravnanje seveda ni bilo všeč, vendar je opazil pravo nevarnost: ni le Mordohaj tisti, ki se ne ukloni. Vse judovsko ljudstvo je imelo močno vero. Gospoda so postavljali na prvo mesto v življenju in noben kralj ni bil pomembnejši od tega. Ljudi, ki tako razmišljajo, pa ni lahko ukloniti in manipulirati ...

+ judje so Hamanu predstavljali grožnjo. In rešitev je bila jasna: iztrebljenje. **Genocid**.

- S prigovarjanjem je prepričal kralja, naj ukrepa, in kralj se je strinjal. Določili so dan, ko bodo vsi judje pobiti, in izdali zakon. Nihče ne bo mogel pobegniti tej usodi. (In v tem napetem trenutku se končuje današnji odlomek!)

VPRAŠANJA

Kako svojo vero živim v družbi? Si upam govoriti o njej, živeti iskreno, pa čeprav to pomeni, da sem drugačen/a?

Kaj mi pomeni skupnost? Mnenje o tem se je v času karantene gotovo izoblikovalo bolj jasno kot kadarkoli prej. 😊

Kakšen je moj odnos z avtoritetami (starši, voditelji, profesorji ...)? Sem jim pripravljen prisluhniti kot Estera Mordohaju?

Kakšen je moj odnos do voditeljskih vlog, v katerih nastopam? Sem bolj podoben Esteri ali Hamanu? Kako razumem ponižnost?

Božja vs. človeška pravila. Čemu jaz sledim? Kaj postavljam na prvo mesto v svojem življenju? Na katerem mestu je Bog?

Ta odlomek mi je res všeč: **»Obstaja ljudstvo, razkrojeno in raztreseno med ljudstvi, po vseh pokrajinah tvojega kraljestva; njihovi zakoni so drugačni od vsakega drugega ljudstva ...«** Kako bi bilo, če bi svet rekel nekaj takega o kristjanih? To bi zame pomenilo, da živimo v skladu s tem, kar govorimo in kar verujemo. Kaj misliš o tem?

4. DAN

+ odlomek: **Est 4,1-17**

+ raševnik in pepel je v Svetem pismu pogosta fraza, ki označuje zunanje znamenje posta, kesanja, prošnje za milost. Pomeni ponižanje samega sebe, da se lahko z vsem srcem obrnemo k Bogu po pomoč.

- Mordohaj se je v trenutku, ko je izvedel za grozljivo usodo, ki ga je čakala, obrnil h Gospodu, si nadel raševnik in pepel in začel z molitvijo za pomoč.
- Vendar to ni bilo edino, kar je naredil! Si že slišal ta čudovit citat: **»Delaj, kot da je vse odvisno od tebe, moli, kot da je vse odvisno od Boga.«**? Mordohaj nam je zgled take življenjske drže. Naredi vse, kar lahko, čisto vse. Čeprav je situacija navidez popolnoma brezupna. Kako naj enemu judu uspe rešiti celotno ljudstvo, ko je kralj že sprejel odločitev?
- Vendar on ni obupal. Vedel je, da lahko tak čudež uspe le Bogu, vendar je naredil vse, kar je bilo v njegovih močeh, da bi bil orodje, po katerem bo Gospod naredil čudež.

+ Estera se je ob novici zelo prestrašila. Njen odziv je tako zelo človeški!

- Najprej je želela Mordohaja prepričati, naj si obleče nazaj svoja navadna oblačila. V tem trenutku šibkosti se je bolj zanašala na njuno pamet kot na Božjo pomoč, želela si je le varnosti nekega poznanega stanja.
- Šele potem se je pozanimala, za kaj točno sploh gre☺.

+ Mordohaj Esteri naroči, naj gre k kralju iskat milosti in ga prosit za svoje ljudstvo.

- Estera sama pove, za kako **nevarno** naročilo gre: ker je kralj ni poklical k sebi, bi lahko bila ob tej kršitvi pravil umorjena.
- Mordohajevo naročilo ni le prošnja za pomoč; je prošnja, naj daruje svoje življenje, če bo potrebno, naj se popolnoma (z vsem, kar je, celo s svojim življenjem) izroči Božji milosti, naj zaupa radikalno!

+ Estero je še vedno strah. Takrat pa Mordohaj izreče izjemno pomenljive besede: **»Kdo ve, če nisi prav za čas, kakršen je zdaj, prišla do kraljevskega dostojanstva?«** Toliko neverjetnih Božjih dotikov je oblikovalo njeno življenje: kakšna je bila verjetnost, da bo ravno judinja, sirota, ena izmed tisočev deklet, izbrana za perzijsko kraljico? Ravno ona, ki se je vse življenje učila zaupati? V tem trenutku je lahko resnično videla Božjo roko, ki jo je peljala, korak za korakom, do tistega trenutka.

- Tudi, ko se je Estera zavedela, kaj je njena naloga, je morala še vedno sama sprejeti odločitev. To je bila najbrž najtežja odločitev njenega življenja. Dati se tako popolnoma v Božje roke, da lahko izpolni njegovo voljo, tudi če to pomeni, da bo sama izgubila življenje.

- In kljub temu ni omahovala. Od trenutka, ko se je zavedla svoje naloge, je bila odločena, da jo izpelje.

+ vsi judje v Suzah (to pomeni ogromno skupnost ljudi!) so tri dni molili zanjo in se postili.

- Zdi se mi pomembno videti to moč skupnosti. Skupna molitev je izjemno močna, prav tako pa je izjemnega pomena tudi psihična podpora. Biti vernik, pomeni živeti v skupnosti.

+ se spomniš Vašti? Estera je poznala njen zgled izpred nekaj let, vedela je, kaj se lahko zgodi kraljici, ki se odloča sama zase, ki ne sledi kraljevim ukazom. Vašti ni prišla pred kralja, ko je bila poklicana; Estera se je tja odpravljala brez povabila.

- Kljub temu zgledu ni omahovala. »In če moram umreti, umrem.«

VPRAŠANJA

Kakšen je moj odziv v času stiske? Na koga se bolj zanašam: nase ali na Boga? Imam kakšno izkušnjo o tem, kaj se izkaže za boljši način?

Kakšno je moje zaupanje? V čem mi je Estera lahko zgled?

Kako pa je mene Gospod pripeljal do situacije, v kateri sem danes? Verjamem, da sem tu z razlogom, s posebnim poslanstvom, ki je samo moje? Danes Gospod te besede govori meni: **»Kdo ve, če nisi prav za čas, kakršen je zdaj, prišel/a do kraljevskega dostojanstva?«** Dovolj si jih slišati!

Katera področja svojega življenja izročam Gospodu? Kje pa imam s tem še težave? Današnji odlomek daje dober nasvet: imamo skupnost! Ne boj se prositi za molitev, ne boj se govoriti o svoji veri!

Primerjaj Vašti in Estero. V čem so njune podobnosti in v čem njune razlike?

5. DAN

+ odlomek: **Est 5,1–6,14**

+ na začetku današnjega odlomka se Estera odpravi v kraljevo palačo. **Minil je čas za molitev, prišel je čas za dejanja.** In ona se ne obotavlja, odpravi se svoji nalogi naproti.

- Pred odhodom se je oblekla v kraljevska oblačila in naredila je načrt. Tej nalogi se je posvetila **z vsem, kar je**, z vsemi svojimi močmi. S telesom v kraljevskih oblačilih (pri prepričevanju kralja je njena lepota po mojem igrala svojo vlogo! Tudi tako lahko ženska vpliva na moškega! 😊), z vsem svojim razumom in seveda s srcem, ki zaupa.
- Ne morem, da ne bi opazila: Estera bo zdaj spoznala, da jo je Gospod ustvaril lepo z namenom. Le ona, točno taka, kot je, bo sposobna odvrniti strašno nesrečo od svojega ljudstva. Lepota, ki je do zdaj predstavljala vrednost, po kateri jo je cenil svet, se tu spremeni v neizmeren blagoslov.

+ brez povabila je prišla na dvor – trenutek prve preizkušnje. Zaradi kršenja pravil bi jo lahko ubili! Vendar jo je kralj opazil in očarala ga je, našla je naklonjenost v njegovih očeh. Poklical jo je k sebi in ji obljubil, da ji bo izpolnil vsako željo.

- To si je Estera ves čas želela, kajne? Lahko bi kralju preprosto povedala, zakaj je prišla. Vendar je ostala previdna, kralja in Hamana je povabila na gostijo k sebi.

+ kralj je na gostiji svoje zagotovilo ponovil. Vendar tudi takrat še ni izdala svojega pravega namena. Izkazala je veliko **potrpežljivost, previdnost in modrost**. Vedela je, da ne sme prehitovati, da si mora zagotoviti kraljevo naklonjenost, če želi izprositi tako veliko stvar.

+ **Haman** je bil tudi na Esterini gostiji in to mu je stopilo v glavo. V zadnjem času so ga zasipale čudovite stvari, zato je poklical vse svoje prijatelje in se hvalil pred njimi. Kakšna razlika je med njim in Estero! Njemu je šlo le za lastno hvalo in uspeh.

- Hamanu je bil Mordohaj še vedno trn v peti, vendar se je v trenutku jeze zadržal. Za nasvet je vprašal ženo in prijatelje in ti so mu svetovali, naj doseže pri kralju, da lahko Mordohaja obesi. Kaj bi se zgodilo, če bili njegovi prijatelji usmiljeni in bi ga spodbujali, naj še naprej obvladuje svojo jezo? Morda bi celo obdržal svoje življenje ...

+ kralj se je nato spomnil na uslugo, ki mu jo je naredil Mordohaj in ga je želel nagraditi (a ni to luškan prizor? Kralj perzijskega kraljestva, ki mu berejo »večerno pravljico«, ker ne more zaspat!)

- Naslednji prizori so skoraj ironični: Haman želi kralja prositi, da naj izda dovoljenje za obešanje Mordohaja. Kralj ga namesto tega vpraša, kaj naj se zgodi s človekom, ki ga želi kralj počastiti. Haman, prepričan, da kralj govori o njem, našteje veliko število

časti – nato pa je prisiljen on sam tako počastiti človeka, ki ga tako sovraži, da ga želi ubiti!

- Haman se osramočen in potrtno vrne domov, tam pa od svojih svetovalcev in prijateljev sliši nekaj presenetljivega: če se je zapletel v spor z judom, ne more zmagati. Celo oni so spoznali, **da imajo judje na svoji strani mogočnega Boga, ki poskrbi zanje v še tako nemogočih situacijah.**

VPRAŠANJA

Kakšen je moj odnos do odlašanja, zavlačevanja? Kako izpolnjujem svoje dolžnosti – tudi tiste, ki so mi neprijetne?

Na kakšen način sprejemam odločitve? Si vzamem čas? Se zavedam vrednosti potrpežljivosti?

Kakšna je moja družba, kakšni so ljudje, ki jim zaupam? Po kateri poti me vodijo, v kakšne odločitve me spodbujajo? (Primerjaj Estero in Hamana – koga poslušata, kje iščeta nasvet?)

Hamana častihlepje in sovraštvo nenehno preganjata. Premisli: v očeh sveta je bil eden od najsrečnejših prebivalcev kraljestva, tako blizu kralju. Ali njegova dejanja in besede v resnici izražajo zadovoljstvo?

Za dekleta: kakšen blagoslov je moja lepota zame? Si upam to priznati, se sprejeti?

6. DAN

+ odlomek: **Est 7,1–8,14**

+ današnji odlomek je **vrhunec napetosti** zgodbe! Do zdaj so se kopičile spletke in priprave, tokrat pa je zares prišlo do soočenja.

+ naslednji dan je in Haman in kralj sta prišla h kraljici na ponovno gostijo.

- Kralj ji tudi tokrat zatrdi, da ji bo izpolnil vsako željo. Zdaj Estera ve, da ni več časa za razmišljanje, zdaj je **čas za dejanja**! Zato kralju pove, kaj je njena želja: rada bi ohranila svoje življenje in življenje svojega ljudstva. »Če je kralju tako všeč ...« - popolnoma se mu izroči na milost in nemilost.
- Pove tudi, kdo stoji za to grožnjo: Haman. Človek, ki je upal, da je povabilo na gostijo čast, ki bo utrdila njegovo pomembnost. Namesto tega se je kar naenkrat znašel v smrtni nevarnosti.

+ kralja je to **izdajstvo** Hamana gotovo močno prizadelo. Imel ga je za svojega zvestega svetovalca, zdaj pa je izvedel, da je zlorabil kraljevi pečat za lastno maščevanje, s katerim bi škodoval kraljici in Mordohaju, dvema človekoma, ki sta mu bila blizu (Mordohaj mu je celo rešil življenje).

- Kralj razburjen odide na vrt, medtem pa Haman poskuša Estero prositi za milost. Mislim, da je bila kraljica v tem trenutku predvsem zmedena. Lahko si je oddahnila, ker ona in vsi njeni niso bili več v tako hudi nevarnosti, vendar si v srcu gotovo ni želela Hamana obsoditi na smrt, ne glede na vse, kar je storil hudega.
- Iz dileme jo reši kralj: videl je Hamana, ki se ji je približal na njenem ležalniku (prostoru na gostiji – Perzijci so jedli v leže) in v jezi je pomislil, da hoče Haman Estero posiliti! V trenutku so ga stražarji prijeli.

+ ko je kralj izvedel, da je Haman pripravil vislice za Mordohaja, je naročil, naj ga obesijo na njih. Popoln primer pregovora **Kdor drugemu jamo koplje...** s katastrofalnimi posledicami. Kaj je imel Haman od vse svoje oblasti in bogastva? Zaradi sovraštva in maščevalnosti je propadel.

+ Estera je nato kralju razložila Mordohajevo vlogo – v vsem. Izkazala mu je **hvaležnost** za vse dobre nasvete, za vso skrb. Čeprav je najtežji del naloge res pripadel njej, je ostala skromna in hvaležna za vsako idejo in pomoč, ki jo je prejela.

- Svojo hvaležnost mu je izkazal tudi kralj: postavil ga je na pomembno mesto, ki ga je prej zasedal Haman. Izročil mu je svoj **pečatni prstan**, kar je v Svetem pismu vedno znamenje velikega zaupanja – s pečatnim prstanom drugega človeka lahko pišeš v njegovem imenu!

+ Estera je kralja prosila tudi za svoje ljudstvo. Njeno srce je bilo polno ljubezni do njih, nikoli ni prenehala biti del skupnosti. V resnici je že z oprostitvijo sebe in svojega bratranca dosegla neverjetno veliko. Tako lahko bi bilo odnehati, se umakniti nazaj pred nevarnostjo.

A Estera **vztraja**.

- In kralj se je do takrat lahko zares prepričal o njeni poštenosti in skromnosti, obema z Mordohajem je zaupal. Zato jima je prepustil, naj napišeta novo pismo, ki bo postalo zakon v vsem njegovem kraljestvu – da se judje lahko postavijo v bran za svoje življenje, da se lahko uprejo tistim, ki bi jim hoteli škodovati ali jih pobiti.
- Tako je Estera dosegla vse, kar je želela. Pa čeprav je prej izgledalo popolnoma nemogoče.

VPRAŠANJA

Kako se soočam s čustvi ljubosumja, želje po maščevanju?

Kako se odzovem, če me nekdo (ki mi je blizu) izda? Sem jaz koga izdal?

Primerjaj obnašanje Hamana in Mordohaja v tem sporu. Kakšni so bili njuni odzivi? Kakšna je bila njuna usoda? To dvoje je med seboj povezano – in je lahko močan zgled. Kako se ponavadi v taki situaciji obnašam jaz?

Kakšna je moja hvaležnost? Bogu, bližnjim? Ali jo izražam, si upam biti direkten? Se sploh trudim, da bi svoje življenje živel v hvaležnosti?

Ali večinoma dokončan zastavljene naloge? Sem dovolj vztrajen? Kaj bi lahko spremenil, da bi krepil svojo vztrajnost tudi v težkih trenutkih?

7. DAN

+ odlomek: **Est 8,15–10,3**

+ kakšen je torej zaključek zgodbe? **Veselje**, eno samo veselje.

+ Mordohaj je od kralja odšel v kraljevskem oblačilu, dobil je zunanje znamenje potrditve za vse velike in pomembne stvari, ki jih je storil, zahvalo za velikansko vlogo, ki jo je imel v življenju kraljice Estere, kralja samega in vseh judov v kraljestvu.

- In vse mesto se je veselilo z njim in zanj, saj so ga poznali, vedeli za njegovo dobroto.
- V tem odlomku je njegova **pomembna nova vloga** večkrat poudarjena: postal je drugi v kraljestvu, po pomenu takoj za kraljem. **Prizadeval si je za dobro do konca svojega življenja**, skrbel je za svoje ljudstvo. (Kako drugače je uporabljal svojo novo moč od Hamana!)
- Ubogi preizkušani mož, tolikokrat v smrtni nevarnosti, ki je ostal zvest samemu sebi in svojemu ljudstvu, svojemu Bogu, je po hvaležnosti svoje varovanke postal eden od najpomembnejših ljudi v kraljestvu.

+ Kar ogreje srce, ko berem: pisec sploh ne ve, kako bi izrazil vso to srečo! Po dolgih poglavjih strahu, bridkosti in tveganja zdaj vsa prestolnica vriska od veselja! **»Pri judih je bila luč in veselje, radost in čast.«**

- Blagoslovi se kopičijo: veliko ljudi je celo sprejelo vero v Gospoda, saj so zbali mogočnosti Boga, ki je naredil take čudeže.

+ ko je prišel dan, ko naj bi bili vsi judje pobiti, so ti imeli pravico, da branijo svoja življenja, da se uprejo svojim sovražnikom. Da, tekla je kri. Judje so zmagovali in si zagotovili svobodo in življenje.

- Pomembno je, da judje niso imeli izbire: če so hoteli ostati živi, so se za to morali boriti. To je tisto, kar jim je priborila Estera: naklonjenost kralja, možnost za boj, podarila jim je upanje. Vendarle so pa morali svoja življenja vzeti tudi v svoje roke. **Gospod jih je rešil gotove smrti, oni pa so morali sprejeti odločitev, da bodo živeli, da si želijo živeti.**
- Kljub priložnosti za maščevanje nad sovražniki pa so se še vedno obnašali spoštljivo; priborili so si življenja, vendar ukaza, ki jim je to omogočil, niso izkoriščali – niso si jemali plena. Sveto pismo to poudari kar dvakrat (očitno je šlo za zares izjemno dejanje zadržanosti in skromnosti).

+ kraljica Estera, preprosta sirota, tolikokrat prestrašena, je v svojem neomajnem zaupanju v Gospoda spremenila usodo celotnega ljudstva. **Njeno posredovanje je spremenilo potek zgodovine.**

- In judje česa takega ne pozabijo. Dan njihove odrešitve je tako postal **praznik**, dan veselja in gostije, ko drug drugemu pošiljajo darove in delijo darila ubogim. **S temi dejanji ljubezni se spominjajo na čudeže ljubezni, ki jih je v njihovih življenjih storil Gospod.**
- Judje tega dogajanja ne jemljejo za samoumevnega, njihovo veselje je neločljivo povezano s hvaležnostjo.
- Estero in ta dan svobode bodo ohranili v spominu in ju praznovali iz roda v rod, v vseh pokrajinah, za vedno se bodo spominjali dekleta, ki je zaupalo tako goreče in bilo tako pogumno, da je omogočilo Gospodu, **da mesec njihove stiske spremeni v veselje in njihovo žalovanje v praznik.**

VPRAŠANJA

Kako svojo vero živim jaz? Sem sprejel odločitev, da hočem živeti – v tem trenutku, na tej točki svojega življenja, danes? Ali izpolnujem Božjo voljo danes in zdaj – ali čakam (na jutri, naslednji teden, boljšo priložnost)?

Se znam veseliti? Opazim tudi majhne trenutke, ki so vredni veselja? Delim svoje veselje z drugimi? Kaj storim za širjenje veselja?

Si upam živeti z mislijo, da vsako moje dejanje spremeni zgodovino? Se kdaj vprašam, ali moje življenje spreminja svet (in življenja mojih bližnjih) na boljše – ali ne?

Katere čudeže je Gospod storil v mojem življenju? V čem me je osvobodil? Se tega kdaj spomnim in se mu zahvaljujem?